

HAJÓZÁS

NAPLO

Előfizetési árak

Helyben:		vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1:50 K.
1 évre	3 K.	1 évre	4:50 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-tér 1.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felölts szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

A feministák reklámja.

Lehetetlen volna a mai drágaság, ha tapasztalt háziasszonyok terveznék és szerveznék a közéleti akciót. Pótolhatatlan kár, hogy a magyar törvényhozás még mindig nem szavazta meg a nők választójogát. Ezzel az érdekes reklámmal dolgoznak a háboru alatt a magyar feministák a választójoguk mellett.

Nem szándékunk most a nők választójoga mellett, sem ellene fellépni, ennél most igazán fontosabb és égetőbb kérdések forognak az agyunkban. Csak egyáltalán nem akarjuk meghatározni, hogy milyen pótolhatatlan kár a nők kizárása a nemzet politikai életéből. Csupán azt jegyezzük meg, hogy a politikai hatalmukról, udvariasságukról, túlzott felfogásuk van.

Hogy pedig a mai útszoros drágaság okát kizárólag abban látjuk, mivel nem a nők vezeték az ország közéleti ügyét, újból, udvariasságunk, azt kell mondanunk: a mi feministáink ugyancsak elvetették a súlyt és alaposan lenéznek bennünket, férfiakat.

Ezen beállítás szerint tehát azért nyögünk a lehetetlen árakat, mert kizárólag férfiak intézik a népek sorsát, akik nem értenek a konyhaügyhöz. Ha tényleg konyhaügy lenne a közéleti kérdés, még utóbb hajlandók volnánk igazat adni a nőknek, így azonban nincs igazuk. A közéleti kérdés a legnehezebb nemzetgazdasági kérdés, amelynek intézéséhez ma még mindig a férfiak értenek jobban, sőt — ne tessék nehezíteni — ebbeli képességük össze sem hasonlítható a nőkével.

Feministáink természetesen ezen kijelentésünkre azzal válaszolnak, hogy hiszen ez a nagy különbség éppen amiatt van, mert ők nem vehetnek részt az ország kormányzásában. Igaz, elhiszük, hogy a nők aktív politikai, gazdasági szereplésükkel megszüntetnék a differenciát, semmi bizonyítékot sem tudnak azonban nyújtani arra nézve, hogy ők helyesebben cselekednének.

Értsünk csak szót a feministákkal. A feministák egyszerűen a tényt tekintik, s az okok mellőzése nélkül ex katterra kijelentik, hogy azért nincs rendjén a dolog, mert a férfiak és nem ők csinálják. Vagyis nevezzük meg nevén a gyermeket, mi férfiak nem értünk a dologhoz.

Legyenek nyugodtak a feministák, hogy a férfiak is közmegelegedésre tudják az ország közéleti ügyét rendezni, ha ez a gyomorkérdés minden mocnásra nem ütköznék politikai érdekekbe. Ha és ha értsenek meg bennünket a feministák, hogy mi mindent szeretnénk mondani, amikről azonban most hallgatnunk kell.

A mai viszonyok között a feministák sem tudnák másként megoldani ezt a kérdést, mint a férfiak. Vagy úgy gondolják ők, hogy akkor lenne rendben teljesen a közéleti ügy, hogy szabadon, függetlenül ők intézhették, ha olyan hatalommal lennének felruházva, amelynek sem politika, sem más, csupán az igazságos lelkiismeret parancsolna?

A férfiak is meg tudnák így oldani és olyan rendben volna a nemzet közéleti ügye, hogy a feministáknak más reklámmódot kellene kitalálniuk a választójogukért.

A világháború.

A nagy győzelem.

A szövetséges seregek újabb diadalokat aratnak a galíciai harctereken. Lemberg fölött Kamionka—Strumilovánál az oroszok ellentállást igyekeznek ugyan kifejtetni, de észak felé a szövetségesek előrenyomulása nagyon előre halad. Az orosz hadsereg folytonos kudarcai fokozzák Oroszország belső válságát, amelynek külső jelei egyelőre a kormány újjalakítása és egy a főhadiszálláson tartott koronatanács. Általában biztosra veszik az orosz háborús-párt bukását és azt hiszik, hogy Nikolajevics Miklós nagyherceg terrorizmusával szemben is lassanként felül fog kerekedni az a párt, amely elejétől fogva ellenezte ezt az Oroszország számára is kárhozatos hadjáratot.

A déli harctérről

érkező hírek azt jelentik, hogy az olaszok nagy tűzérési támadást kezdtek Isonzo völgyében, amelyet mi véresen visszavertünk. A Comen fennsík ellen hallatlan munió pazarlást vittek véghez, minden eredmény nélkül azonban. Ötödik hete áll az olasz háború és délnyugati ellenségünk a legkisebb sikert sem tudja felmutatni. Most gyenge majmolással a mi gorlicei áttörésünket igyekszik utánozni odalenn, aminthogy ennek az egyedül álló fegyverténynek pendantját meg akarták csinálni a nyugati harctéren a franciák is.

Kelet-Galiciában.

A Gnil-Libanál, valamint Kamionka—Strumilova alatt a Bug mentén ránk nézve eredményes harc van folyamatban.

A Bug és a Visztula között az ellenség tovább hátrál. A visszavonulását fedező hátrédeit tegnap mindenütt megtámadtuk és visszavertük. Csapa-

táink átvonultak a Tanev-láplyon és elfoglaltuk a Frampol és Zaklikov mellett levő magaslatsegélyt.

Az oroszok a szövetséges hadseregeknek a Visztulától keletre elért sikerei által kényszerítve, a folyótól nyugatra is egyik állásukat a másik után üritik ki. Így ma éjjel óta zavihost-ozarov színi erő harc-vonalukból ismét a Visztula felé hátrálnak. Zavihostot csapataink megszállták.

A bukovinai határról.

Az oroszok szakadatlan, éjjeli és nappali veszteséggel teljes támadásai teljesen eredménytelenül folyván le, most a bukovinai és besszarábiai határon az oroszok támadó kedvének némi lanyhulása tapasztalható. A mi csapataink ellenben élénk tevékenységet fejtenek ki olyannyira, hogy a besszarábiai lakosság eltávozott és számos helység teljesen üres.

Az olasz harctér.

Az olaszok az Isonzo-arcvonalon több napi szünet után ismét élénk tevékenységet fejtenek ki. Tegnapelőtt este csapataink Plava mellett visszaverték egy támadást.

A Sagrado—Monfalcone-szakaszban az ellenség több kisebb eredménytelen előretörését az elmúlt éjjel általános támadás követte. Ezt is mindenütt visszavertük. Éppen oly sikertelenek maradtak az ellenségnek ma reggel megkísérelt támadásai Selz és Monfalcone mellett.

Az ágyúharc az egész délnyugati arcvonalon tovább folyik és különösen az Isonzo mentén nagyon heves.

A franciák harca.

A franciák folytatják támadásait, de valamennyi kudarcral végződik. Tegnap négy heves előretöréssel próbálkoztak, de megfúszultak.

Az angolok vesztesége

A mai hivatalos veszteséglista 31 tiszt és 1863 közlegény nevét sorolja föl.

SOVEGJARTO vaszonaruhaza, Barátok épülete.

Nagy választék

színes zophijrek, karton, schiffon és damastból. Különböző vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendőkből. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracsövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

Egyes szám ára 4 fillér.

A husdrágaság.

A közönség élmezésének egyik nagy akadályja a mostani husdrágaság. A közönség panaszkodik a túldrága husárok miatt, viszont a hentesek és meszárosok azt állítják, hogy még ilyen magas husárok mellett sem bírnak boldogulni, mert ők is nagyon magas áron kapták az élőállatot.

Erre nézve egy vidéki szakember adatokkal kimutatja, hogy a meszárosok és hentesek mily nyereséges mellett bocsátják a húst a közönség rendelkezésére.

Ezek az adatok a vágómarhára vonatkozólag a következők:

Egy drb. 600 kilogramos, tehát nem is sovány vágómarhára elég ősúlyban kilónként elég magas áron 2 K 40 fillérréval számítva, 1440 korona.

Ebből kijön eladásra való hus 50 százaléka, vagyis

300 kiló á 5 kor. 1500— K

36 kiló bőr á 2:40 K 86:40 K

25 kiló faggyu á 2:40 K 60— K

Osszesen: 1646:40 K

tehát egy darab marha levágása után marad 246 korona 40 fillér, továbbá a szaru, köröm, bél, zsigerék értékesítéséből befolyó jüvedelem. Ebből a jüvedelemből fedezendő aztán a vágási díj, a munka, az elárusítás, stb., ami egy darab marhánál aligha rug 60—70 koronára, tehát még mindig cirka 180—200 korona haszon marad egy-egy vágómarhánál, ami talán még sem annyira megvetendő.

Majdnem így van a sertésnél.

Az ősúly leszámitásával egy tisztán 120 kiló sertés vételára 3 korona 60 fillérréval, 432 korona.

A bevétel pedig így alakul: 50 kiló hus á 4 korona 200 K

60 kiló szalonna á 5 K 325 K

Osszesen: 525 K

Mivel pedig a sertés belső részei, továbbá más felhasználható részek teljesen fedezik a levágással járó munkát s más kiadásokat fedezik, mutatkozik egy qrb. sertés után 93 K haszon, a kímérésre és a beszerzéssel járó fáradságért és kiadásokért.

A zsámbe ki villámcsapás.

Megemlékeztünk arról a szörnyű villámcsapásról, amely Zsámbe kón történt: bucsunapján. A hivelkel zsufoolásig megtelt templomba belevágott a villám, s két embert azonnal halálra sujtott. A meghaltak neve Vinterkorn Ignác és Vagmann József, tekintélyes földművesek. Gígler Lipótót is súlyosan találta a csapás, életbenmaradásához az orvosi vélemény szerint nincs remény. Ezen kívül még husz embert talált a sujtás, a legtöbbnek állapota súlyos, de nem életveszélyes. A szörnyű tragédia még mindig fogva tartja a lelkeket. Az áldozatokat a közönség általános részvéte mellett temették el nagy pompával.

Szerencsétlenül járt kisleány.

Seregélyesi tudósítónk végzetes szerencsétlenségről számol be, amelynek egy kis leányka az áldozata.

Kuci József seregélyesi lakosnak két gyermeke van, a 8 éves Jóska fiu és a 6 éves Erzsi. A nagyobbikat szülei a kertbe küldték, hogy sarlóval egy kis fűvet vágjon az állatok számára. A fiu azonban a sarló helyett az eresz alatt függő kaszát vitte s azzal vágta a fűvet. Erzsi huga odament a kaszálásához, s véletlenül neki-szaladt a kaszának, oly szerencsétlenül, hogy a felső láb-szárát átvágta.

Súlyos sérülésével a Szent György-kórházba szállították.

Mezőgazdasági gépek a gazdáknak.

Abból a célból, hogy az aratási munkák elvégzéséhez fűződő országos érdekek a munkáshányra való tekintettel minden rendelkezésre álló eszközzel biztosíthatassanak és a termés eredménye ne veszélyeztessék, a kormány több száz darabból álló aratógépkészletet létesített.

Mint hogy a rendkívüli viszonyok folytán a vasuti szállítás igen gyakran a szokottnál hosszabb időt vesz igénybe, sőt bizonyos vonalakon néha napokig szünetel, az aratógépek nagyobb részét az ország különböző vidékein raktározták el és pedig a gyors szállítás biztosítása céljából lehetőleg a vasuti állomásokon levő erre alkalmas vasuti raktárban.

A termék biztosítása céljából beszerzett marokkrakó aratógépet a következő helyeken raktározták el: Nagykároly, Arad, Zombor, Nagybecskerek, Temesvár, Győr, ahol a m. kir. gazdasági felügyelőség vezetőjét, Pápa, Hódmezővásárhely, ahol a földműves iskola igazgatóját, Gödöllő, ahol a m. kir. koronauradalom igazgatóját és végül Nagyvárad, ahol az ottani kirendeltség vezetőjét bízták meg az aratógépek eladásával.

Az említett helyek közül Nagykárolyban, Aradon, Pápan teljesen új Bächer-Melichár gyártmányú marokkrakó aratógépek, Nagybecskereken, Zomborban, Hódmezővásárhelyen és Gödöllőn új amerikai Mc. Cornick rendszerű marokkrakó aratógépek, Nagyváradon, Temesváron és Győrött pedig ugyancsak amerikai Mc. Cornick vagy Plánó jegyű gépek vannak raktárban. A gépek vételára a megfelelő rudhordó előállvánnyal és minden más szükséges alkatrészsel felszerelve a gyártmány szerint 585, 620 és 635 korona, amire még a gépeknek Budapestről az illető helyre való szállítási költsége járul. Az eladásnál azonban elsősorban gazdaköröknek és kisbirtokoknak kérvényei fognak figyelembe

vétetni és csak ha ezek igényeinek kielégítése után maradnak gépek, akkor fogják a fennmaradó gépeket másoknak eladni.

Bevonulási hirdetés.

Az 1896. évi bevonulási törvény, valamint az 1878. évi január 1-je és 1890. évi december 31-ike közt, az 1892, 1893 és 1894-ben született népfelkelésre kötelezett, nemkülönböztetve a népfelkelésről, vagy a hadiszolgáltatásokról szóló törvény alapján kirendelt, de ebből a szolgáltatásból időközben elbocsátott egyének (munkások, kocsisok, hajcsárok stb.) ha őket az idej népfelkelési be-mutatószemlén, vagy utóbe-mutatószemlén vizsgálják meg, illetőleg az elrendelt bemutatási szemlén újra megvizsgálták és népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmatlannak találták őket, amennyiben nincsenek névszerint felmentve, 1915. évi július 15-én a népfelkelési igazolványi lapon feltüntetett honvédkiegészítő, illetőleg kiegészítési kerületi parancsnokság székhelyére népfelkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak.

Ez a rendelkezés vonatkozik mindazokra az 1878. évi január elseje és 1890. évi december 31-ike, továbbá az 1892, 1893 és 1894. évi született osztrák állampolgárokra is, akiket a magyar szent korona országai területén az idej június 18 és július 12-ike között megtartott népfelkelési bemutatás szemlén újra megvizsgáltak és népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmatlannak találtak.

Július 15-én tartoznak bevonulni születési évfolyamukra való tekintet nélkül azok a magyar honosságú egyének is, akiket önkéntes belépés folytán már besorozták a közös hadseregbe vagy a honvédségbe. Az említett korosztályokhoz tartozó hivatásos gészek és fűtők tényleges szolgálattal, amennyiben mezőgazdasági gép- vagy motorgépeknél vannak alkalmazva, igazolt alkalmazásuk esetében, az illetékes kiegészítő parancsnokság saját kérelmükre elhalaszthatja az idej szeptember 15-ig.

TÁRCA.

A szaharai dűnákön.

Irta: Ágoston Mihály.

Az éjszaka hűvös, szeles. Orvosunk szigorú rendeletét adott a pokrócokkal és a köpenyekkel való együttes takaródzásra, mert kapitányunk megtiltotta az éjszakai tűzrakást. Az égb katonák közt újra elharapódzott a gyarmati láz. Tizenöt emberünk beteg, kiknek öszvéreiről most nekünk kell gondoskodni.

A kapitány és az orvos utasításainak tartoznak magukat alávetni a karaván nem katonatagjai is, csak Bu-Imzet független, ő csak a bureau d'arabe-nak tartozik felelősséggel, ha történetesen a kapitányunk panaszt emelne ellene a hadtestparancsnokság után valami szabálytalanság miatt. Bu-Imzet azonban tudja a dolgát, jóformán az egész karaván reá van utalva. Ő halad a csapat élén, ő tesz indit-

ványt a kapitányának a pihenés végett. Az ő szemei előtt nyitott könyv a sivatag. Éles szemei mindenütt felfedezik a homokkal betakart karaván csapást, a tuaregek nyomait s a tuaregek által elrejtett vízdencéket. Ő dupla fizetést huz és pedig: az egyiket (ez állandó) a hadvezetőségől, a másikat pedig a colomb-béchari kereskedőktől. Egyszerű, igénytelen öreg arab, akiről senkinek gondolná, hogy 3—4000 frankot hord állandóan a kamszája alatt, s hogy 50—60 tevének a tulajdonosa, melyeket bérbe ad a kereskedőknek. Bu-Imzet azonkívül még kereskedő is, aki nemcsak a saját veszélyére és számlájára dolgozik, hanem mint egy-két nagyobb ain-zefrai kereskedő bizományosa, sok üzletet köt ezek nevében az oázislakókkal és a marokkói kereskedőkkel.

A sivatag, ahol most haladunk, nem rég még beláthatatlan és egyforma homokterület, melynek a láthatár alkotja szabályos karimáját, hanem az egymásután emelkedő hatalmas homokhegyek és mély hullámölgyek, tarka csipkézete, me-

lyeket sokszor óráról-órára úgy át-ídomit a szaharai szél, hogy csak avatott ügyes vezető találja meg köztük a helyes utat. Ez a girbe-görbe, homályossárga terület, ezek domb dombra következő homokhullámok és a legkisebb szélérintésre is rögtön mozgásban levő homokfelület képezi a dűnák birodalmát. Ez a terület a legnagyobb ellensége a kocsisoknak és az öszvéreknek. Sokszor a legnagyobb erőmegfeszítéssel sem képesek a szegény állatok kivonszolni a convoit ilyen homoktorlasz kátyújából, mikor is kénytelenek vagyunk a szelvényünket vívő öszvérek közül 10-et, 15-öt még eléjük fogni, míg aztán sikerül kijutnunk a kátyúból. Ez naponta tizszer tizenötzör megismétlődik.

A sok apró kellemetlenség, a rekkendő hőség, a sok hányatás, a fáradtság és kűzdelem azonban fel-edve van itt a kutató ember elme előtt, akit nem az üzlet, vagy a parancs hajt ezeken keresztül, hanem a megismerés és a tapasztalatszerzés horderejű vágya. Érezni azt, hogy be-nn vagyunk mélyen a siva-

tag belsejében, kellős közepében lenni a sivatagi utazás ezernyi veszélyeinek, megismerni a sivatagi emberek életét, gondolkodásmódját, lépésről-lépésre új és új titkok kibontakozását látni, megismerni a sivatag mélységes költészetét, csodás színeit, titokzatos hangjait tüneményesebb a tudni és ismerni vágyó ember részére?

Ezeket a hatásokat nem lehet leírni, ott kell bennük élni a közvetlen megismerés és tapasztalat néma csodálatával és ragyogó megértésével. Az elme és az ecset sokszor csak halvány vonásait adja azoknak a szépségeknek, amióköt a természet alkot. A természeti szépségek igaz tartalmát, színeit, hatásait csak megfigyelni lehet, de leírni, lefesteni hűséggel és étellel nem lehet. A művészet hivatása kiragadni néhány vonást az igaz, nagy tartalomból, de a perceről percre változó színhatásokat, a sivatag gyönyörű vibrációját, tüneményeit, levegőjét, életét még a legjobogóbb művészi fantázia sem képes visszaadni.

(Folyt. köv.)

Honvédönkénteseink MŰSOROS ESTÉLYE.

A 17. honvédgyalozezred önkéntes csapata szerdán este megismételte a műsoros estét újból a városi színházban és szintén nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében. A második előadás is kitünően sikerült s az összes szereplők elsőrendű alakítást nyújtottak.

A közönség lelkesen ünnepelte az önkénteseket, főleg Saák Elemér századost, aki az egész estély értelmi szerzője és rendezője volt. A kiváló katonatiszt az önkéntesek elsőrendű kiképzése mellett tudott időt találni arra, hogy ilyen nagyszabású és magas színvonalu műsoros estét rendezzen.

Az estély egyik legszebb pontja épen a prológ volt, amelyet Szöllösy Ferenc hirlapirótársunk, tart. főhadnagy írt, s amelyet közözhajra az alábbiakban közlünk:

Sütéség madara suhogtatta szárnyát,
Várel azott földre tergeti árnyát,
Széviharba tépett felhők bús csapattja
Éjszakák rémeit zúgva rögatja.
Jóbarát mosolya gyűlöletre torzul,
Testvér a testvérét támadja meg orvul
S míg nyílt ellenségnek fegyvere villan ki,
Alattomos törét feni a briganti.

Mintha minden orom tüzihányóvá válna,
Mintha minden örvény áldozatra várna,
Mintha minden fűszál lándzsává meredne,
Minden csöpp vizünkbe méreg keveredne,
S szemekint robbanna röge az avarnak,
Anyi ellensége van most a magyarnak.

A pokol kapuját nyitva felejtették,
Valahány ördögét mind kieregették
És a gátaszakadt folyam szennyes árja
Dübörögve ront a fészta magyar tájra,
De miként a szikla tengerek viharját,
Ugy állja a magyar poklok zivatartját.
Vele a feyyvertárs világverő népe,
Vele a büszke mult ezer dicsősége,
Vele az igazság, lángpallosa fénylik,
Szik azó hatalmas felragyog az égig.

Mi édes véreink, jó magyar vitézek,
Hazáért szenvedni, meghalni is készek,
Rég elfeledték már a paplanos ágyat,
Be se vallának, ha éreznek rá vagyat.
Ágyugolyótorle röld a nyoszolyájuk,
Hideg esti szellő terít paplant rájuk,
Csillagok nézdelik megreszkető fényvel,
Hogy fekszik egy sorban tiszt a közlegény-nel.

Az álom angyala elsuhan főtöttük,
Örön kívül ébert nem talál közöttük,
Nem akad itt dolga hársnyos kezének,
Maguktól alszanak a fáradt vitézek.
Álmában mosolyog, de mind, valamennyi,
Hazájár a lelkiük ilyenkor pihenni...

Megdördül az ágyu. Riadó! Fegyverbe!
Uj élet, uj erő száll minden emberbe
És mintha az éj már hajnalra hajolna
És mintha magukat kipihenték volna,
Ugy zúgnak előre acélos keményen,
Nincsen már fáradtság tisztén, közlegényen
S az a pár vezényszó alig hogy elhallik,
Uj győzelem érik, mire megpitymallik.
Hajrá! Előre! az ellenség nyomába!
Nem fáradt senknek se keze, se lába
S mire palástját a nap széttergeti,
Magyar az ellenét már messze kergeti...

Akik elmaradtak... Fehérre vált arccal,
Akik végeztek már minden földi harccal,
Dicsősög azoknak, hir, hosszánna, ének,
Emléketünkben mindörökké élnek
És bár forró könnyünk csordul is utánuk,
Ök a mi szentjeink, büszkék vagyunk rájuk

Akik visszajönnek... Szomoruan, némán
Véresen, rongyosan, ki sántán, ki bénán,
Meleg szerettelé ápoljátok öket,
'Hős fajt' kat, értetek küzdőket.
Fődje sebeiket a részvétnek írja,
Halovány arcukat az éledek pirja,
Támogassátok, ha nem tudnak menni.
Híatlán a magyar sose tudott lenni.

Es, ha vége szakad a vészes vihárnak,
Es nagyobb lesz, mint volt, hire a magyarnak,
S ha ép fiatalok is mind visszajönnek,
A béke napjai majd ha beköszönnek,
Ünnepet üljetek, fenségset, hatalmast,
Lelkeket üctő dicsőt, diadalmost,
Mert diadalt arat hőseitek karja,
Mivel a Magyarok Istene akarja.

Háborus apróságok.

Egyezer millió. Nagyon-nagy szám ez, még kiolvasni is bajos. Hát még elgondolni?

Ez az 1000 millió korona aranyban 3360 métermázsát tesz ki.

Ha a tizkoronás aranyakat szorosan egymasmellé raknók, 1930 kilométer hosszú vonalat lehetne belőlük kirakni. Vagyis Budapesttől Pétervárig, az orosz fővárosig.

Egy koronás ezüstben kitesz 50,900 métermázsát. Ha ezt kocsikkal akarnók szállítani, 5,900 kocsi kellene hozzá. Vagyis olyan hosszú kocsisor, amely elnyúlna Ceglédől Kecskemétig (32 kilométer). Es minden kocsin 10 méter maza ezüstpéznz volna, azaz 200.000 korona.

Ha pedig az egykoronásokat egy vasuti sínparra raknók le szorosan egymás mellé (tehát két sorba!), 11,684 kilométer hosszú sínparnt lehetne velük letakarni. Vagyis olyan hosszú sínparnt lehetne velük mindkét oldalon egykoronásokkal kirakni, amely Budapesttől Tokióig, Japán ország fővárosáig terjedne. Ez olyan távolság, amelyet a gyors vonat éjjel-nappal szaladva, nyolc nap alatt futna be.

Ha pedig valaki arra vállalkoznék, hogy az 1000 millió ezüstkoronát egyenként megszámlálni; akkor éppen 114 év mulva jutna a számlálás végére.

De beszéljünk a tizfilléresekről, hiszen legtöbbször csak ezeket nevezheti megszokott pénzének.

Tizfilléresekből ez az összeg 307,7000 métermázsát tesz ki. Vagyis egy vagonra 200 métermázsát felrakva, 1523 vagonba lehetne azt elhelyezni. Már most ha egy markos legény lapáttal le akarná hányni a vagonokból ezt a sok pénzt és percnként tizszer lapátolhatna két-két kiló pénzt, (vagyis egy lapáttal 67 korona értékét) akkor nyolc órai napi munka mellett kilenc évig lapátolhatna le belőle.

Végül rakjuk egymás mellé a tizfilléreseket és csináljunk belőlük is láncot. A lánc hossza 384,070 kilométer volna, vagyis elnyúlna a földtől a holdig.

Kétfilléresekről már ne is beszéljünk, mert a holdnál messzebb már ugy sem mehetünk!

Ezen az 1000 millió koronán örök árban megvehetnénk egy millió hold földet. Ez ekkora földterület, amennyit Csanád, Hajdu és Ugocsa vármegyék együttvéve kitennének.

Ez az 1000 millió korona az, amit a magyar nemzet a magyar államnak az óriási hadikiadások részbeni való fedezésére az első hadikölcsön alkalmával kölcsön adott. Látjuk, hogy rettetően nagy szám ez s mégis kevés pénz a háborura. Ebből a rettenetes tömeg pénzből legfeljebb csak négy hétre

lehetett fedezni háborunk költségeit.

Hát ezt tudva bizony eszünkbe kaphatunk annak megoldására, hogy a második hadikölcsönnek még ennél az óriási összegnél is nagyobbak kellett lenni. Amint hogy nagyobb is lett.

HIREK.

Napló.

Haldokló sebesült hős katona ágya mellett álltam. Elvittem hozzá a Legszentebbet, hogy vele megerősítsem, hogy általa vigasztaljam. Nagy erős csatákat vívott ez a hős s sokszor-nézett már a halállal szembe. Ugy el tudom képzelni, hogyan ragyogott a szeme, amikor rohamra futtak, hogyan lelkesedett mikor győzelmes csata után újra összeálltak, bajtárs, bajtársával újra találkoztak. Hogyan lelkesedtek, hogyan biztak! Lelkesítette, hevítette a haza szent szeretete, reményt, bizalmat öntött beléjük bajtársaiknak rendíthetetlen ereje, bátorsága, kitartása.

A sok győzelmes harc után most itt van a hős katona halálra sebezve, pihető mellé. Ott állok mellette, nézem s a mint meglát, fölragyog a szeme, újra kipirul az arc, mint a hogy kipirult mikor parancsnokát látta a harctéren. Akkor az orosz ellen küzdött, akkor a katonai parancsnok lelkesítette, bátorította, azért ragyogott a szeme, azért pirult ki az arca. Most egy sokkal nagyobb ellenséggel küzd; a halállal. Hős volt ő a harctéren az oroszral szemben,

ugyan ilyen ragyogó szemű kipirult arcu hős ő most, a legnagyobb ellenséggel, a halállal szemben. Akkor a hazaszeretete, a katonai parancsnok lelkesítő szava, most a hit kegyelme, a legfelsőbb szentség ereje, lelkesíti, bátorítja, biztatja. Istennem milyen nagy erő is a hit kegyelme, milyen nagy vigasz is a vallás ereje!

Csak oda kell állni egy ilyen haldokló, halovány arcu hős mellé mikor a halál csatáját vívja, amikor már semmi sem érdekli itt a földön. Csak rá kell nézni arra, a halovány sárga arcra, ahogy az kipirul, arra az üvegesedő szemre, amit az fölragyog a hit kegyelme, a vallás ereje alatt s akkor kell a hitet s vallást gyalázóknak oda kiállítani: jöjjetek, nézzétek és győződjétek meg! Jöjjetek, mondjátok meg, kell-e vallás, kell-e hit? Mondjátok meg, van-e nagyobb erő a világon a hitnél, van-e nagyobb kincs, melyre mindnyájunknak szüksége van, mint a vallás ereje? Ó ti rövid látókörű, homályos tudósok kérdeztétek meg ezt atól a sok százezer katonától, akik már álltak haldokló, halovány arcu hős mellett, majd megfogják mondani nektek, hogy a legnagyobb erő a hit, a legnagyobb kincs a vallás.

— P — p —

— Hősi halál. Hardi László a 69. gyalozezred 19 éves zászlósa, a pécsi törvényszéki elnök fia a harctéren kapott sebe következtében meghalt. A fiatal hőst nagy katonai pompával temették el.

SZÉKESFEHÉRVÁR SZAB. KIR. VÁROS

APOLLO színháza.

Pénteken és szombaton:

REPRIZ

2200 méteres filmszenzáció

Pompéji végnapjai.

Klasszikus filmtragédia, 7 felvonásban.

RENDES HELYÁRAK.

Előadások: este fél 7 és 9 órakor.

Jegyek előre várthatók az Apolló pénztáránál

és Krausz Verona dohánytözsdejében.

— Az első próbavágás. A város ma rendezte az első próbavágást a közbághidón a hadikórházak parancsnokságának közreműködésével. A vásárlást és a kimérését Balogh Ferenc százados, a hadikórházak élmezőny felügyelője eszközölte. Az árak tetemesen olcsóbbak lesznek a husiparosok áránál. A húst a hatósági huszárakban ma fogják kimérni.

— Közyülés a vármegyénel: Fejérvármegye törvényhatósága július 26-án tartja rendes közgyűlést, amelynek programját az állandó választmány most fogja megállapítani.

— Az új termés zár alá való vételére vonatkozó miniszteri rendelet ma érkezett meg a város törvényhatóságához. A rekvirálás módjáról ezután fognak intézkedni.

— Mire való a maximális ár? Burgonyát vesz egy asszony a piacon, s sokalja érte az árat. A kofa imigyen magyarázta: meg a dolgot. Kezítcsokolom naccsága, nem adhatom olcsóbban, mert tetszik tudni, a maximális ár. A főkapitány ur megbüntet, ha a maximális árakat nem tartom be. Igaz, én csak 12 fillérért vettem, de hát tetszik tudni a maximális ár. Tehát a maximális árakat még a kofák is magának tartják, de van annyi filofiajuk, hogy úgy magyarázzák a maximális árakat, mintha annál olcsóbban nem volna szabad árusítani. Jölessz minél előbb revidéálni a piaci árjegyzékünket.

— Kolerahafal. Barna József sárosdi lakos, kolera-tünetek között megbetegedett, s meghalt. A hivatalos vizsgálat kolera-t állapotot meg.

— Rendőrség és a nyaralók lakása. A betörők rendszerint a nyaralók lakásait szokták felkeresni, miért is a rendőrség elhatározta, hogy a nyaralásra távozottak lakásait külön fogja ellenőrizni, hogy a betörők szokásos nyári munkájukat megakadályozza. Akik tehát eltávoznak a városból, jelentsek be a rendőrfőkapitányi hivatalba. A rendőrségnek ezen figyelmét az eltavozott nyaralók egyrésze azzal honorálta, hogy néhány koronát ajándékozott a rendőrségi alapra.

— Ebzarlat. Veszettség miatt a rendőrség 40 napi elzárlatot rendelt el, a tornát zárlatot most 20 nappal ismét meghosszabbították.

Pompéji végnapjai.

Filmregédia 7 felvonásban
Repriz az Apollóban.

A helybeli Apolló-színház gazdag és mindenkor művészi ízléssel összeállított műsorán egyszer már szerepelt a „Pompéji végnapjai” című klasszikus és egész Európában elismert filmszenzáció, melynek igazán érdekes tömegjelenetei, káprázatos, fényes kiállításai a film-művészet diadalát hirdeti: Most újból felvette műsorára az Apolló és f. hó 2. és 3-án, pénteken és szombaton.

Ki ne hallott volna az egykoron virágzó kikötőváros, Pompéji pusztulásáról, mely Kr. u. 79. esztendőben a szomszédos Herculániummal együtt a Vezuv egy irtózatos kitörése következtében lávasírba temetkezett. Az ókorok e misztikus sejtésekkel teli története ebben tartja az emberiség érdeklődését.

A „Pompéji végnapjai”-nak tárgya ebből a korból van merítve s vonzó, mindvégig lebilenselő jelenetei valóban a szenzáció erejével hatnak a közönségre. Az Apolló Szín-

ház ezzel a reprizével is újból igazolta, hogy van érzéke a művészi filmek szerencsés megválasztásában. A 7 felvonásra öszi és 2200 méter felölő film a teljes előadást betölti. Rendes helyárok. Az előadások fél 7 és 9 órakor. Jegyek előre válthatók Krausz Verona tőzsdéjében és este az Apolló pénztáránál.

— Friss sertésus, felvágottak. zsir és szalonnák, füstölthúscok kitűnő minőségben legutányosabban Marschall Nándornál, Kossuth-tnca, Levecsont kgja 40 fillér.

Szöllősgazdák figyelmébe!
Perocid teljesen pótolja a KÉKKÖVET, sőt szakértők állítása szerint jobb a kékkőnél. Kapható Deutsch Aladár fűszerkereskedésében Buzapiac 5.

— Bojtorjánhajszesz korpásodás, hajhullás ellen kitűnően bevált szer üvege 1 kor. 20 fillér. Kapható Szűcs Róbert Magyar Korona gyógyszerárban Kossuth-u. sarkán.

MIJOME! kávébehozatal

SZÉKESFEHÉRVÁR

(BÁRATOK EPÜLETE) ::

Pörkölt kávékeverékei utolérhetetlenek! Saját villamos kávénapypörköldé! Telefon 250.

A kyburgi kísértet.

Regény a német lovagkor
TITKOS VERTÖRVÉNSZEKEINEK
korából.
A Fejérmegyei Napló számára Dörle A.
nyomán írta Diabolo.

— Ez a te érdemed, te némes ember! A némes lovag könnyezett e szavakra.

Felseneggi Ottó fiával visszavonult és elkíserte őket több jobárat, kik nem bírtak uralkodni meghatottságukon. Már felesége is ura után távozott.

Mikor kissé lecsendesedtek a kedélyek a követ újra beszélni kezdett.

— Császáruk őszintén örül, hogy egyik kitűnő hűbérese, Wevelburgi Ottó gróf újra a hűség útjára tért és teljes kegyelmét küldi neki, erről szól e külön császári írás. — János ögről melyen meghatódott. Szó nem jött ugyan ajkára, de lelke melyen régi némes érkező új erőre éledt. Ilona szeretettel nézett boldog atyjára.

Külön emlekszik meg még e császári levél majdnem valamennyi jelenlévő lovag vitézi tetteiről és hűségük ott ragyog a császári pompa fényében.

Végre némesi levelet is hoztam. Új virág nyílik a lovagok koszorúja számára. Törhetetlen hűségeért, élete kockázatásáért, évek hosszú során keresztüli valóságos lovagi némes életmódjáért kíván kitüntetni dicső császáruk egy embert, mikor némesi nevet, és címert küld neki és örök hűbérről átadja neki a Steineggi várat.

A holnapi szent mise alatt ünnepélyesen lovagvá fog ültetni a kyburgi vadász, kiről azt hittük, hogy a neve Márton, pedig e név

csak védőköntöse volt annak az embernek, mely alá Mar leányát Beátát rejtette. Ferkó! Lépj elő és vedd örömmel, büszkeséggel ez írást, holnapról fogva Steineggi Ferenc lovag a neved.

Zugó éljenzés fogadta a követ szavait és Ferkót vállukon vitték a lovagok a követ elé, hogy a császár levelét átvegye.

Ezután hosszasan szólt meg Zvikovi Wlatiszláv Kyburgi Kunó érdemeiről, kit ember, császár jutalmazni ugysen tudott volna. Megjutalmazni Isten vette magához.

— De a legnagyobb jutalmat mégis csak Walderni Kúnó és Tanstein Norbert kapták — végezte be szavait a követ — övek lett a két legszebb hajadon. S amikor császáruk ezt a hirt is meghalotta, külön meghagyta nekem, hogy ne felejtsem el az ő legjobb boldogságkívánatait, a Rét ifju párnak tolmácsolni. Éljenek!

Képzeltető, hogy milyen ünnepi hangulat töltte be a termet és mekkora boldogság lakott most a szívekben.

A lovagok a császár folytonos lelkes éljenzése között lassan kifelé tödultak és nem sokára megkezdődtek a játékok, a vadásztársaságok összeállítása, nagy lakoma, dinom-dánom.

S itt elhaligat a krónika. Nincs már mit mondania. Isten nagy megpróbáltatásokat küldött övéire s kik benne bíztak boldogok lettek.

Szülők, nagyszülők boldogan élvezték hátralevő éveiket gyermekeik, unokáik fiatalító, vidámító körében. A weteani Lohevár ura, hol az egyik, hol a másik család vendége volt, míg egy őszi napon Isten magához vette és régi barátjai János gróf meg Felseneggi Ottó érezték, hogy nem sokára ők is sorra kerülnek.

A Kyburgi kísértetből, a Vehme véres tetteiről sokáig meséltek regéket, mondákat és lovagi vitézségről énekeltek a hegedűsök.

(Vége.)

APROHIEDETESEK.

Dreher sörtelepen egy másodpincekezelő felvételik. Jelentkezni a telep irodájában lehet.

Falusí plebaniára gazdaasszony keresetnek. Gim a kiadóhivatalban.

Kitűnő taju ribizli, malna, körte, idei Burgonya, fejéssalafa, velőborsó stb. kapható Széchenyi-utca 26. sz. alatt. Ugyanott 8—10 kocsi trágya eladó.

Egy tanuló fizetéssel felvételik Deutsch Aladár fűszerüzletében Buzapiac.

Csinosnab butorozóti szoba kiadó. Széchenyi utca 26.

Egy könnyű lőcsős kocsi keresek megvételre. Gim a kiadóban.

Mindenesfő 15—16 éves azonnal felvételik az Apolló Színházánál Jelentkezni délután 6 órakor.

Tanuló vagy tanulóleány felvételik Pete műtermében.

SZÜLÖK FIGYELMÉBE

A Székesfehérvári Diák-Ottthon polgári isk.
:: előkészítő tanfolyamára ::

megkezdődtek a beiratások. A beiratásokat WEISENFELD JÁNOS igazgató-tanító (Rákóczi-u. 8. városi községi elemi népiskolában) napenként d. e. 11—12-ig és d. u. 3—5-ig eszközli.

Beíratási-díj 10 korona.

Nyomta az Egyházmegyei Könyvnyomda, Székesfehérváron.

Telefon 233. — Telefon 233.

Pénteken és szombaton:
Július hó 2 és 3 án:

HARMADIK HADNAGY a feleségem.

(die spitzbüschische Frau)

Kacagató katonai vigjáték
3 részben.

Fényes pótműsor.

LEGUJABB HARCTÉRI :: FELVÉTELEK. ::

Naponta 2 előadás 7 és 9 órakor.

BODEGA.

és

CSEMEGECSARNOK:

Gebauer Testvérek

Kossuth-utca 9. szám.
Telefon: 340. Telefon: 340.

Asztali vörös- és aszúborok, valamint cognac és likőrijáték, továbbá mindennemű hidedg felvágottak, sajtok és Kugler sütemé-
:: nyek. ::

Falatozó helyiségünkben

a legelőzékenyebb kiszolgálás és szolid árak mellett a nap bármely szakában kaphatók.

Üdítő-italok

CSEMEGE KÜLÖN-
LEGESSÉGEK.